

Toimetuse ja tallus TALLINNAS. Pagari uul. nr. 1 <div style="text-align: center; margin: 10px 0;">□</div> Toimetaja kõnetunnid kella 12—1.	<h1 style="margin: 0;">SÕDUR</h1> <p style="margin: 5px 0;">SÕJAASJANDUSE AJAKIRI.</p> <p style="margin: 5px 0;">ILMUB ÜKS KORD NÄDALAS</p> <p style="margin: 5px 0;">ülemjuhataja staabi väljaandel.</p>	Tellimise hind kättesaatmisega: Iga 10 numbri eest 5 marka. <div style="text-align: center; margin: 10px 0;">□</div> Kuulutuste ja teadaannete hind: Iga korpusrea eest 50 penni.
Tellimisi ja kuulutusi võtavad vastu kõik wabariigi postiasutused ja era-raamatukauplused.		

Nr 6.

Laupäeval, 26. aprillil 1919.

I. aastakäik.

Sisuford.

Ametlik osa:

1. Väljavõtted Sõjavägede Ülemjuhataja päewakäskudest.
2. Eesti rahwawäelaste uniformi kirjeldus.

Üleüldine osa:

1. Wäikeriikide Sõjawägi. (J. Soots.)
2. Seisuford meie wäerindadel.
3. Lühikesed väljavõtted teadetest enamlike sõjawäe kohta.
4. Mängimine enamlastega.
5. Segateated.

□	Ametlik osa.	□
---	---------------------	---

Wäljavõtted Sõjavägede Ülemjuhataja päewakäskudest.

Nr. 140.

Tallinnas, 17. aprillil 1919.

§ 6.

Oma päewakäsu 31-st märtsist s. a. nr. 118 täienduseks käsen kõiki ohwitseride, arstide ja ametnikkude teenistuselehti, peale seda kui nendes sisalduwad teated teenistuselehtede läbiwaatamise komisjonis läbi on waadatud ja digeks tunnustatud, mitte wäeosadesse tagasi saata, waid minu Staabi Korralduswalitsuse Inspektori osakonnas alal hoida, kui tarwilikud idendawad põhidokumendid iga Eesti sõjawäes tee ilma ohwitseri, arsti ja ametniku kohta. Kõiki teenistuselehtedele juure lisatud idendawate dokumentidena endiate Wene sõjawäeosade ülemate poolt wäljaantud teenistuselehti ja mitmesuguseid tunnistusi wõib tagasi saata wäeosadesse ainult sel juhtumisel, kui nende järele enam tarwidust ei ole. Kõik muudatused, nagu ametisse määramised, ühest wäeosast teise ümberpaigutamised j. n. e., mis „Käsus Wabariigi Sõjawägedele“ iga ohwitseri, arsti ja ametniku edaspidises teenistuses sünniwad, peawad Korralduswalitsuse Inspektori osakonna ülema korraldusel täpipealt igasse teenistuselehte päewakäsu põhjal sisse kirjutatud saama.

Igas wäeosas peawad olema kõikide ohwitseride, arstide ja ametnikkude kohta, kes wäeosas nimetirjast seisawad, diged äratirjad neist teenistuselehtedest, mis komisjonis digeks tunnustatud ja Inspektori osakonnas alal hoitakse. Kui juhtumisi mõnede wäeosade ülemad, enne teenistuselehtede ärasaatmist komisjoni, neist äratirju ei jätnud, siis wõiwad nemad saata oma kirjutajaid tarwiliste wolitustega Korralduswalitsuse Inspektori osakonda äratirjade walmistamisets.

Kõik edaspidi ettetulewad muudatused iga ohwitseri, arsti ja ametniku teenistuses, mis wäeosas päewakäskudes awaldatasse, peawad wäeosas poolt täpipealt igashe teenistuselehes ära märgitama — päewakäsu põhjal. Kui ohwitser, arst eht ametnik teise wäeosasse teenistusesse määratasse, siis peab ühes temaga ära saadetama selle wäeosas ülemale ka ülewõidawa ohwitseri, arsti wõi ametniku täielik teenistuseleht.

§ 7.

Wiimasel ajal saadetakse Korralduswalitsusele ettepanekuid sõdurite nimetamiseks asjaajaja, sekretäri wõi muude ametnikkude kohtade peale.

Arusaadaw on, et koosseisus ettenähtud ametniku kohta peal peab faktiliselt ka ametnik olema, mille põhjal ettepanekud sõdurid nimetatud ei wõi saada. Ühes ettepanekuga sõduri ametniku kohta peale nimetamiseks peawad wäeosade ülemad ka ettepaneku tegema, et ettepaneku saats esiteks ametniku asetäitjaks ühendatud, alles siis wõib nimetamine olla ameti peale, mis juures ka palg ameti järele saab makstud, nagu koosseisus ette nähtud, mahaarwatud 100 marka.

Nr. 141.

Tallinnas, 17. aprillil 1919.

Weel kord juhiti kõilide sõjawõimude ja üksikute wäeosade ülemate tähelepanemist selle peale, et rekwireerimisi wõiwad toime panna ainult Njutise Walitsuse poolt 24-dal weebuaril 1919. a. kinnitatud seaduse järele määratud rekwisitsiooni komisjonid, ja et üksikutel wäeosadel ja sõjawõimu esitajatel ei ole rekwireerimise digust.

Kõidan tingimata selle seaduse täitmist ja kui tulewikus weel keegi omawolilisi rekwireerimisi toime paneb, siis loen niisuguseid rekwireerimisi röövimiseks ja annan süüdlased minu käsu mittetäitmise ja rüüstamise eest sõjatohtu alla. Iseäranis juhini Põhja kor-

puse ülemuse tähelepanemist selle minu käsu peale, sest kõige rohkem kaebusi omavalitsuste rekvireerimiste üle on tulnud Põhja korpuse väeosade peale.

§ 2.

Trükitööde sõjafontrollpunkt Valgas lugeda avaruks 17-st aprillist 1919. a.

§ 3.

Annan teada minu päevakäsu nr. 12 § 1, 8-st jaanuarist s. a. täienduseks ja täitmiseks, et kõik Raitse-üldu ühikud osad, kes vääliini piirkonnas sõjaväelisi kohustusi täidavad, nii kui karaulk teenistuses ja muudel aladel, peavad saama varustatud toidumoonaga, ihukattega ja valgaga nende liinil olevate sõjaväe osade läbi, kelle ülemate korraldusel ja käsul nemad vääliini piirkonnas teenistuse kohuseid täidavad.

§ 4.

On juhtumisi ette tulnud, et mõnede sõjaväe osade ülemuste korraldusel võetakse ära teistesse väeosadesse üleviitud rahvaväelastelt nendele väljaantud kõlbulit varustuskraam ja antakse tarvitamiseks kõlbmata asemele. Niisugune teguviis on täiesti ilma põhjendamata ja seadusvastane. Teatan kõigile täitmiseks, et mingit rahvaväelastele väljaantud kõlbuliku riiete ja muu varustuse kraami vahetamist kandmiseks kõlbmata asemele rahvaväelaste ühest väeosast teise viimise korral ei või teime panna.

§ 5.

Mina olen teada saanud, et väeosad, valitsused ning asutused kulutavad neile assigneeritud raha niisuguste otstarvete peale, milleks see sugugi nõutud, ega assigneeritud ei ole. Sellepärast käsen väeosade, valitsuste ning asutuste ülemaid neile assigneeritud summad ainult selleks ära kulutada, milleks nad Sõjaväe Varustuse Valitsuse poolt assigneeritud.

Erafonnalistselt kulubets määratud summad võivad kulutatud saada ainult maatuulamise ja teadete kogumise otstarbeks.

Nr. 142.

Tallinnas, 18. aprillil 1919.

§ 4.

Postiasutuste juhatajate poolt on kaebusi tulnud selle üle, et tihti tulevad valdadest ja leiduvad ka postilastitesse lastud kirjad, millel väeosade pitsat peal on, nagu näituseks „1-ne ratsaväe polk, 1-ne juurtükiväe baterei, soomusrong nr. 2 juu.“, kuna asutuste ümbruskonnas ühtegi nimetatud väeosadest ei ole. Tuleb oletada üht kahet, kas pitsat on järeletehtud või on sõdurid väeosade kantseleides hulga kirjaümbrikka ära tembeldanud ja neid omakstele saatnud, et sellega viimastele tasuta kirjavahetust võimaldada.

Niisuguste nähtuste kõrvaldamiseks käsen sõjaväeosade ülemaid korralduse teha, et sõdurite kirjad saaksid kantseleides äratembeltatud ja et mitte milgi tingimisel nendele äratembeltatud kirjaümbrikka välja ei antaks.

§ 5.

Linnades, iseäranis Valgas, on tihtipeale telegraf- ja elektritraatide wigastumisi ette tulnud ilmaaegselt püsifilastmiste.

Et niisugused juhtumised enam ei korduks, käsen linnade komandantid sellekohased määrused välja anda ja nende mittetäitjaid vastutusele võtta.

§ 6.

Alaldan määrused telefonide sisseseadmiste kohta.

1. Eesti Vabariigi piirides väerinna raioonis, mis lõunapool Pärnu-Wiljandi ja Tartu liini on, niisama ka raioonis idapool Tartu-Jõgema-Ratwere-Porti-Runda liini, on kodonliste telefonide sisseseadmine ainult diviisülemate võimuses; selle juures lubatakse telefonid sisse seada, peale sõjaväe asutuste, ainult Vabariigi ja omavalitsuste asutustele, kuna see aga eraasutustele ja isikutele keelatud on.

2. Eesti Vabariigi osas, mis esimeses punktis nimetatud piiridest põhja- ja läänepool on, antakse luba telefoni sisse seada, peale sõjaväe, riigi ja omavalitsuse asutuste, ka neile seltskonna ja eraasutustele, kes riigi ja sõjaväe tarviduseks töötavad, kui ka neile isikutele, kes riigi ehk seltskonna teenistuses on.

3. Telefoni sisseseadmise lubasid annavad välja: Tallinnas Kindral-staabi Sõjaväe Sidede jaostond, väljaspool Tallinnat — Maakonna Raitse-Üldu ülem.

Telefoni sisseseadmise nõudmistele peavad juure lisatud olema: Tallinnas sellekohase ministeeriumi tunnistus, et telefoni sisseseadmist tõesti riigi huvid nõuavad, väljaspool Tallinnat — analoogilised tunnistused väljaantud kohalike linnade või maakonna valitsuste poolt.

4. Iga telefoni abonent on kohustatud oma telefoni järele hoolitseda. Igaale asutusele ehk isikule, kes on telefoni lastanud Eesti Vabariigi huvide kahjuks tarvitada, saab telefoni ühendus kinni pandud ja telefoni omanik võetakse seaduslikule vastutusele.

5. Telefoni ühenduse sisseseadmine (liinide ehitamine kui ka aparaatide ülespanemine), kui selleks tarviline luba eelpool viisil muretsetud, võib ainult Postivalitsuse korraldusel tehtud saada (Nõutise Valitsuse määrus 19-st veebruarist 1919 a. Riigi Teataja nr. 12). Allakirjutanud: Teedeminister E. Sätt, Sõjavägede Ülemjuhataja Staabi ülem, Kindralstaabi Polkovnik Soots.

Sõjavägede Ülemjuhataja
Kindralstaabi kindral-major **Laidoner.**

Alguskirja peale on sõjaminister oma käega kirjutanud: „Kinnitan tehtud määruste ja parandustega 23. 3. 1919. Sõjaminister R. P ä t s.“

Eesti rahvaväelaste uniformi kirjeldus.

I. M ü t s.

A. Sõjaväelja jaoks.

Riie: Kalew ehk kalewi puudusel kodukoetud riie.

Wärw: Rohelas terashall.

Rokk: Sellest samast riidest.

Rokarde: Worm ovaal, walgest metallist, kessel samasugune ovaal ruum, milles Eesti rahvuslikud värwid on mahutatud lipu kujul.

Mood: Inglise sõjaväe müüsi laadi. Mõlemil pool müüsi kaks riidest nõppi, nende wahel eestpoolt müüsi riidest pöön.

B. Rahujaja ja koduse pruunimise jaoks.

Riie: Kalew ehk kalewi puudusel kodukoetud riie.

Wärw: Ülemine kate (берхъ) taewa karwa sinine, ainult ratsaväel walge; selle all walge kant;

mütsi ülemine jagu taema karwa sinine, all walge kant, mütsi alumine lõwa jagu (ОКОЛЫШЬ) mustast kalewiist, ainult kõrgema sõjaväe haridusega ohwitseridel mustast sametiist; all walge kant.

Mood: Inglise mütsi laadi. Kahel pool mütsi kats nõbbi filedast walgest metallist, kuni riigi wapi väljatõotamiseni; nende wahel eestpoolt mütsi kaheharuline hõbe pael 2 mm. jämeduses, milledest üks haru ülevalt poolt kofardet ja teine haru alt poolt kofardet käiwad.

Koff: Mustast nahast.

Kofarde: Nagu sõjaaegsel mütsil.

II. Kuub.

Wärm: Tume-pruun-hallikas.

Riie: Kalew, schewiot ehk nende puudusel kodutoetud riie.

Mood: Kinnise kaelusega „Inglise french“.

Kaelus: Seisew kahetordne.

Alamwäelastel: kaelus sest samast riidest, millest kuub, kaelus ilma kandita.

Ohwitseridel: Kaelus mustast kalewiist, altpoolt walge kandiga ümber kanditud; ainult kõrgema sõjaväeharidusega ohwitseridel kaelus mustast sametiist.

Kind: Kinnine, wiie nõbbiga, kats rinna ja kats puusa tasku, taskud nõbbidega kinni, taskutel lapid peal.

Alamwäelastel: taskud pealt filedad, sisse õmmeldud.

Ohwitseridel: taskud väljaspoolt õmmeldud, „harmonika“ laadi, millede peal 3½ cm. laiune pael kroogitud.

Kuue pikkus: 6 cm. jalawahest allapoole.

Nõbbid: Kuue ees ja käiksete peal kuue riidest, ehk kaiise karwa luust, ehk teisest materjalist, suurus 20 mm. läbi mõeta.

Selg: Sise, kahe õmblusega, selja peal pöön kahe nõbbiga.

Käiksete käendid (ОБМЯТА): pikkus 12 cm., klapp peal, kahe nõbbiga.

Olalapid (pagunid): Keamees: sinine pagun ilma kandita. Suurus: pikkus 10½ cm., laius 42 mm. Alamohwitseridel ja weltweebliidel: pagunid walge kandiga, altpool pagunit hõbe õmblus.

Ohwitseridel: pagun walge kandiga kanditud.

Ülem-ohwitseridel: pikuti pagunit sigsagi hõbe õmblus.

Staabi-ohwitseridel: kest pagunit sigsag-kuld õmblus, kahel pool sigsagi kats otsetohest hõbedast nõõrõmblust, 2 m/m laiused jooned.

Kindralitel: Kest pagunit jame kuld sigsagi õmblus; kahel pool kuld sigsagi hõbedast püsemad sigsagid.

Käike märgid: Saamad peale õmmeldud pahema käike peale, õla ja küünarnuki poole maa peale.

Jalawäel: Wapp, selle peal 2 püksi.

Raisawäel: Wapi peal piit ja mõõgad.

Suurtükimäel: Wapi peal 2 suurtüki.

Ingeneri mäel: Wapi peal kirwes ja labidas.

Diviisi ja kõrgematel staapidel ja walitsustel: wapp kolme lõutoeroga.

Terwishoiu asutustel: Wapp ja punane rist.

Lenduritel: Wapp ja lendurite märk propelleritega.

Auto-roodud: Wapp ja ratas tiibadega.

Märkus: 1) Wapi põhi sinine, tundemärgid walged. 2) Kindralstaabi ohwitseridel paremal pool kullakarwa atselbandid, aga adjutantidel walged atselbandid.

III. Püksid.

Sõjaaegsed:

Riie: Kalew ehk kalewi puudusel kodutoetud riie.

Wärm: Tumelas hall.

Mood: Ohwitseridel Inglise „bridshis“, alamwäelastel harilikude pükste laadi, wabalt über jala.

Kant: Ülem-ohwitseridel: walge kant pükste sisse õmmeldud, kandi laius 2 mm.

Staabi-ohwitseridel: hõbedast kant pükste peale õmmeldud 15 mm. lai.

Kindralitel ja kindralstaabi ohwitseridel: punane lint 40 mm. lai, kessel walge kant 2 mm. lai.

Nahuaegsed:

Riie: Kalew ehk kalewi puudusel kodutoetud riie.

Wärm: Alamwäelastel sedasama karwa, mis „french“, ohwitseridel tume-sinine.

Mood ja kandid: nagu sõjaaegsetel pükstel.

Teenistusest wabal ajal wõib ohwitser kanda pikki pükse.

IV. Saapad.

Pikkade säärttega nahast ehk madalad, nahast geetritega ja riidest sidemetega kandes.

Muuraadide tundemärgid.

Keamees: Sinine pagun ilma mingisuguse õmbluseta.

Kapral: Sinine pagun ilma mingisuguse õmbluseta; kaeluse peal üks täht.

Noorem alamohwitser: Pagun walge kandiga; selle peal hõbedaga wäl ja õmmeldud poolümarrgune nurg; kaeluse peal üks täht.

Vanemalamohwitser: pagun niisamasugune, nagu nooremal alamohwitseril; kaeluse peal kaks tähte.

Weltweebel: Pagun niisamasugune, kui nooremal alamohwitseril; kaeluse peal kolm tähte.

Lipnik: Paguni peal wäljaõmmeldud joon; kaelus must-walge kandiga, ilma tähtedeta.

Alam-leinant: Pagun ja kaelus nagu lipnikul, kaeluse peal mõlemil nurgal üks täht, kurgu all lõigest 1½ cm. eemal.

Leinant: Pagun ja kaelus nagu lipnikul, kaeluse peal mõlemil pool lõiget üks teise all kaks tähte.

Alam-kapten: Pagun ja kaelus nagu lipnikul, kaeluse peal mõlemil pool lõiget 3 tähte, milledest kaks üks teise all ja kolmas nende taga kessel 2½ cm. kaugusel.

Kapten: Pagun ja kaelus nagu lipnikul, kaeluse peal mõlemal pool lõiget neli tähte, 2½ cm. tšentrumite kaugusel üks teisest.

Alam-polkownik: Staabi-ohwitseri pagun; kaeluse peal üks täht.

Polkownik: Staabi-ohwitseri pagun; kaeluse peal kaks tähte.

Kindral-mojor: Kindrali pagun, kaeluse peal üks täht.

Kindral: Kindrali pagun, kaeluse peal kaks tähte.

Märkus: Oberohwitseride kaeluse tähed on hõbekarwa, staabi ohwitseridel ja kindralitel — kulla karwa. Rahwawäelaste kaeluse tähed on ka hõbekarwa walgest metallist, kuid ilma wapita, wähemad kui ohwitseride omad ja 5-nurgetise tähe kujulised.

V. Sinel.

Riie: Kalew ehk kalewi puudusel kodutoetud riie.

Wärm: Tume-hall.

Mood: Inglise sineli laadi.

Kaelus: Sellest samast riidest; laius selja kessel mõ-

tes 10 cm., kaelse all üks lahtine pöön üleval-
hoidmise jaoks külmal ajal; kurgu all üks konts.

Selg: Ilma õmbluseta, kest selga sisse õmmeldud pöön, mille laius 9 cm., kahest poolest koos, mis enmast keskel ühenduvad kahe paari nõõpidega; igr paari nõõpide kaugus üks teigest pifuti pöõna — 10 cm.; allpoolt finelit kest selga lõige, mille pikkus — 42 cm. ilma nõõpideta.

Sineli esimene pool: nõõbid paremal hõlmal; ühes reas viis nõõpi 10 cm. kaugusel üksteisest; ühes samal hõlmal, paremal pool nõõpifid, kolm haagi wastust, milledega pahem hõlm, peale nõõpide, tuleb finni hoida.

Bahema, pealekäiwa hõlma laius: kurgu alt, esimese nõõbi augu juurest mõdetes — 13 cm., alumise nõõbi augu juurest 12 cm., teespool hõlma kolm haaki.

Tastud: Wiltu, mille esimene, kõrgem ots, alumise nõõbi kõrgusel on; kaugus alumisest nõõbist — 17 cm., wiltuse mõdet 9 cm, tasku laius 18 cm.; ohwitseride fineli tasku peal lapp, mille laius 8 1/2 cm., pikkus 18 cm.

Käikfäändid (обшара): sellest samast riidest, laius 18 cm, wäljastpoolt finni õmmeldud, aga teha poolt lahtised, tasku asemel pruutimiseks.

Wooder: Ainult rinna ja selja kohal, kahe sifemise rinna taskuga.

Sineli pikkus: Põrandast mõdetes kuni fineli alumise ääreni 32 cm.

Bagunid: Õlgade peal käikfete algusel fineli külge õmmeldud.

Nõõbid: Ohwitseridel walgest läikivast metallist, esialgselt filedad, läbimõdet 20 mm.

Alamwäelastel: matt walgest metallist, läbimõdet 20 mm.

Käikse wapid: saawad pahema käikse peale õmmeldud, õla ja küünarnuki poole maa peale.

Autraadide tundemärgid: Mõlema käikse peal, fändi ülemaast äärest hakates.

Reamees: ilma käikse märkideta.

Kapral: sinisest 5 mm. laiuselt paelast õmblus, mis keskel 40 mm. suuruse filmuse sisse teeb.

Noorem alamohwiter: niisamasugune filmuse õmblus, nagu kapralil, selle all seitsamast sinisest paelast, 10 mm. kaugusel, 1 simmeetiline poolümargune nurf.

Wanem alamohwiter: niisamasugune filmuse õmblus, nagu nooremal alamohwiteril, ainult veel selle juure õmmeldud teine simmeetiline poolnurf.

Weltweebel: niisamasugune õmblus, nagu wanemal alamohwiteril, ainult selle juure veel alla õmmeldud kolmas simmeetiline poolnurf.

Wipnit: Ilma käikse õmbluseta.

Alam-leitnant: niisamasugune õmblus nagu kapralil; sinise paela asemel hõbe pael, 5 mm. laiuses.

Leitnant: õmblus nagu nooremal alamohwiteril, aga hõbe 5 mm. laiuselt paelast.

Alam-kapten: õmblus nagu wanemal alamohwiteril, aga hõbedast 5 mm. laiuselt paelast.

Kapten: õmblus nagu weltweebelil, aga hõbedast 5 mm. laiuselt paelast.

Alam-polkownik: Silmuse õmblus 10 mm. laiuselt kullasest paelast; allpool üks simmeetiline üm-

margune poolnurf 5 mm. laiuselt kullasest paelast.

Polkownik: õmblus nagu alam-polkownikul, aga selle juure all veel üks 5 mm. laiune kullasest paelast poolnurf.

Kindral-major: Silmuse õmblus 15 mm. laiuselt kullasest paelast, allpool 1 simmeetiline üm-

margune poolnurf, sellest samast paelast.

Kindral: niisamasugune õmblus, nagu kindral-majoril, selle juure alla veel üks ümargune poolnurf.

Sõjaaegsed märgid kõik kaitsewäwilisest paelast.

Warustuswalitfufe ülem:

Polkownik Reimann.

Wäikeriikide sõjawägi.

3. Soots.

Dma riiki rajades tuleb meil ta-
otustada, misugune peab meie
sõjawäe korraldus nii sõja kui ka
rahu ajal olema. Sellepärast on
tarwilik teada, kuidas on teiste wäike-
riikide sõjawägi korraldatud. Allpool
kirjeldame Rootsi, Norra, Daani,
Belgia ja Schweitsi sõjawäe korral-
dust, et näha, mis kõigis nendes
sõjawägedes ühist on, s. t. mis
nende põhijoonteks tuleb pl-
dada, ehk mis jälle lahtuminevat,
s. t. ainult kohalikest oludest tingitud.

Rootsi sõjawägi.

1. Sõjawäe koosseis ja komplekteerimine.

Rootsi sõjawäe peaosad on järgmised:

1. Alaline sõjawägi, millest sõjaajal tegew sõjawägi saab.
2. Miilitis, mille mehed rahu ajal alalises sõjawäes õppusel käiwad, mobiliseerimise ajal aga esimest täiendamad selle arvuni, kuipalju tarwis läheb, et alalisest sõjawäest tegew sõjawägi saaks. Miilitisas teenijad määratakse ka mitmesuguste tagawara, täiendamiste ja abiwäeosade afutamise tarwis.
3. Wabad kütide seltsid.
4. Tagawägi.
5. Gotlandi saare miilitis.

A. Soldatid.

Kuni 1901. aastani komplekteeriti alaline sõjawägi enamalt jaolt palkamise wiisil, miilitis aga nõndanimetatud maaosa-süsteemi järele.

Palkamist toimetab wäeosa majanduse ülem. Palgataw pidi Rootsi alam olema, 17—30 aasta wanaduses, nõndasama pidi ta ka hea terwise ja elukommetega olema. Harilikult palgati 3—12 aasta peale, kuid fagedamini tehti leping ainult 4 aasta peale. Lepingut wõis uuendada kuni mehe 50 aasta wanaduseni, wäljaarwatud suurriikiwägi, kuhu ainult kuni 45 aastani teenima wõis jääda. Enne kontrakti aega wõis teenistusest lahtuda ainult haiguse põhjusel ehk siis, kui mõne teise kõlbulise mehe enese asemele wõis palgata.

Tasuks teenistuse eest, peale priiülepidamise, anti kahel esimesel teenistuse aastal 40 krooni aastas, pärast 80 krooni aastas.

Õppus kestis palgatud meestel üks aasta, teisel aastal käidi tapraali-koolis, et alam-ohwiteriks saada, ja pärast siis iga aasta 30—40 päewa õppusel.

Palgatud meestest said alam-ohwiterid, s. o. instruktorigid õikidesse wäeosadesse; ainult palgatud meestest seisid koos jalamäes 4 polku ja 3 baltaljoni, mis täielikult kroonu poolt üles peeti, kui

ta kōit suurtüki- ja infeneri wägi ja woor. Nõnda siis olid palgatud meeste polgud ja bataljonid tooliks tulewatele instruktoreile kui ka miilitaameestele.

Maaosa-süsteem, mille järele miilitias teeniti, seisib selles, et kōit eramaa oli ratsa ja jalawäe osadesse jagatud. Iga osa omanik oli kohustatud määratud arwu ratsa- eht jalawäe soldatid palkama ja ülewalwidama.

Palgataw pidi Rootsi alam, 17—25 aastat wana ja soldatiks kõlbuline olema. Ka pidi ta kohalikku õpetaja poolt tunnistuse tooma, et ta heade elukommetega on.

Tema teenis kofkulepitud palga eest lepingu järele. Palk oli wäga mitmesugune. Harilikult matseti efsalgelt 12—150 krooni, siis kõigel teenistuse ajal iga kuu 2—15 krooni.

Lepingu eht kontrahi kinnitamine, kui ka nekruti wastuwõtmine sündis nekruti-kommissjonis, mille liikmeteks maakonna ülem, polgu eht sõjawäe osa komandant ja arst olid.

Kes kord oli nekrutiks wastu wõetud, seda wõis, ilma palkaja lubata, ainult siis teenistusest wabastada, kui soldat teenistusesse kõlbmatuks, wanaks eht haigeks jäi, eht ka halbade elukommete pärast.

Sõjawäest wälja heidetud mehe asemele pidi maaosa omanik 2 kuu jooksul uue palkama.

Kui soldat ise tahtis teenistusest lahkuda, pidi ta ise enesele asemiku leidma.

Ratsawäe maaosa omanik pidi ka hobuse andma ja teda ülewalpidama.

Lipu all teenimise aeg ei kestnud sel wiisil maaosaniitkude poolt palgatud meestel mitte kaua: jalawäes efsimesel aastal nekruti õppus — 100 päewa, teisel aastal kordamine 50 päewa, ja siis iga aasta polguõppusel 22 päewa; ratsawäes nekrutiõppus 175 päewa, sapõõri töõde tarwis 10 päewa, ja siis iga aasta polguõppusel 23 päewa.

Peale nende harilikude õppuste wõis maaosa süsteemi soldatid weel manõõwriitele nõuda; ja see oli kōit, sest kõigeks muuks ajaks lasi mehed koju.

Nõnda siis oli kroonu poolt palgatud alalise wäe kõrwal maaosaniitkude poolt palgatud miilitis, mis wäheste õpetaja töõtu mitte wäga hästi polnud õpetatud.

14. juunil 1901 wõttis Rootsi riigipäew uue ülesaldise isikliku sõjawäeteenistuse seaduse wastu. See seadus pandi maksma aegamõõda, 12 aasta jooksul, nõnda et alles 1914. aastal Rootsi sõjawägi täielikult uue koralduse sai.

Selle seaduse järele kaotati endine maaosaniitkude süsteem täielikult ära. Palkamine jäeti, kuid ainult wabade alamohwitseri kōhtade peale ja selle ameti peale ettevalmistamiseks. Nõutakse, et palgataw oskaks kirjutada ja lugeda, oleks 18—24 aastat wana ja heade elukommetega. Palgatakse polgu komanderi lubal, 2—4 aasta peale, mille järele uusi lepinguid wõib teha, kuid igakord ainult 1—2 aasta peale.

Peale selle erandi käiwad kōit Rootsi alamad ülesaldise isikliku sõjawäeteenistuse funduse alla. Teenimise alusets on territoriaalsüsteem wõetud. Nektrite wõtmiseks on Rootsimaa 26 polguringkonnaks (inskrifningsområde) jagatud, mis omakorda 82 bataljonijaostkonnaks (rullföringsområde), on jagatud. Peale selle weel 6 mereäärset ringkonda (sjörullförings områden) merewäe tarwis.

Rimetatud polguringkonnad ühinewad 6 komplekteerimise ringkonnaks (armefördelningsområden); iga niisugune ringfond komplekteerib ühe jalawäe diwiisi.

Peale selle on weel Gotlandi saare ringfond, mis sellekohase miilita komplekteerimise tarwis on.

Teenima wõetakse kōit, kes selleks termise poolest kõlbulいた on, sel aastal, millal nad 21 aastat wanaks saawad.

Wabastatakse koguni ainult halwa termise pärast ja need, kes kohtu otuse järele kōit õigused on kaotanud.

Ujapikendust antakse: termise parandamiseks 1 aasta; sellele, kes perekonnas ainuke töõwõimeline inimene on — kuni 24 aastani, kui olud selleks ajaks ei parane, wabrastatakse niisugune mees rahuajal õppusel käimiseft; laewameestele — kuni efsimese kojutulemiseni; neile, kes isiklikult oma suurte töõstuste üle walitsewad; koolide lõpetamiseks jne.

Mereäärne rahwas ja kaubalaewade teenijad, kuni neid ta lipu alla teenima ei kutsuta, seisawad sõjalaewastiku tagawaras. (Järgneb.)

Seisukord meie wäerindadel.

Narwa wäerinnal läks wiimane nädal jällegi wõrdlemisi waitfelt mõõda; harwa tuli siin ja seal meie ja waenlase maakuulajate kōtkupõrkamisi ette, harwa oli siin ja seal mõni suurtütipauk kuulda.

Narwa wäerind waitib juba kauemat aega ja saab wististi ka weel edasi waitima. Kui waenlasel seniajani korda ei ole läinud Narwa linna ära wõtta ja meid meie seisukohtadelt taganema sundida, siis saab see tal nüüd, kus Narwoma jõgi ja Peipsi järwe ja Soome lahe wahelised sood ja rabad lahti on, isearanis raste olema.

Kujutame enestele ette, et waenlasel on kuidagi wiisi korda läinud Narwoma jõge forsfeerida. Misugusies sihtides wõiks ta edasi opereerida? Wilka kaardi peale heites näeme, et ainult ühes sihis*) — litfast, 3 kuni 10 werstalist maaribakest mõõda Narwa—Tapa raudtee ja Soome lahe wahel. Kui meie minewal sügisel, kus meil sõjawäge weel ei olnudki, suutime siin kãputãie koolipoistega organiseeritud ja suuremal arwul — tuli meie peale ju terwe diwiis — pealetungiwale waenlasele wiisalt wastu panna, nii et iga samm edasi waenlasele kallis maksma tuli, siis saab tal see nüüd, kus meil juba tãiesti korras ja lahingutes milunud sõjawägi on, hoopis raskem, kui mitte wõimata, olema. Pealegi ei ole selles sihis, enam-wãhem ligidal, tãhtsaid sõjalisi punkte, millede oma alla wõtmise talle ühes eht teises sõjalises suhtes suurt kasu pakuks. Sellepãrast on waenlane nõhtawasti meie Narwa wäerinna pealt kōit oma tãhelepanetu Lõuna wäerinna peale üle wiinud.

Lõuna wäerinnal Pihkwa ja Marienburgi sihtidel läks kogu nädal ägedas wõitluses suuremate jõududega pealetungiwale waenlasega mõõda. Mõlematel sihtidel kestab wõitlus praegugi weel edasi.

Pihkwa sihil, kõigi oma jõupingutuste peale waatamata, ei ole waenlasel mõõdalãinud nõdala jooksul mingit edu olnud; need kaks-kolm kũla, millede hulgas

*) On weel teine siht — maantee Wãstnarwast mõõda põhjapoolset Peipsi kallast Lõhufoo peale; waewalt aga wõiwad õhte teed mõõda, kus ligilãhedal õhel pool järw ja teisel pool soo, suuremad jõud opereerida.

ta kaunis tähtis teede sõlm — Panikowitschi mõis — oli, mis waenlasel korda läks ajutiselt oma alla võtta, mõeti meie wägede poolt warsti jälle tagasi. Panikowitschi mõisa all läks meil koguni korda 10 kuulipildujat sõjasaagiks saada ja üle 100 wangi võtta.

Suurtüki tulewahetus oli iseäranis äge Pihlwa — Walga raudtee ümbruses; kõige rohkem sai kannatada Koscheljahha jaam ja selle ümbrus.

Marienburgi sihil läks nädal iseäranis ägedates lahingutes mööda. Nähtawasti pani waenlane siin kõik rattad käima, et makstu mis mahlab, Wõru linna ära võtta ja sellega raudteed meie Pihlwa sihil opereerimisel wägedel ära lõigata. Selleks operatsiooniks oli waenlane suuremad jõud, niihästi jala- kui ka suurtükiväge, koondanud ja koguni, nagu wangid räägivad, 9 polku Ukrainast siia üle toonud.

Selle ülejoü tõttu oli waenlasel esialgu ka edu: ta sundis meie wäed Wõru all kuni Kurji ja Kasertsi mõisateni taganema. Viimased 2—3 päewa on aga pöörde meik ja waenlase wahekorras toonud: mitte ainult kõik waenlase wihased pealetungimised ei ole tagasi löödnud, waid koguni meie wäed on hakanud peale tungima ja on waenlast siin ja seal sundinud taganema, mõnes kohas koguni põgenema. Sõjasaagiks oleme selle juures paari päewa jooksul 13 kuulipildujat ja muud sõjakraami saanud. Viimase paari päewa sündmuste järele sellel sihil otustades, tohime loota, et waenlane lähemate päewade jooksul jälle tagasi Marienburgi poole saab tõrjutud ja Walga-Pihlwa raudtee liin wäljaspool igasugust hädaohtu saab olema.

Teistel — Wolmari ja Salatsi — Võuna wäerinna sihtidel läks nädal ilma suuremate sündmusteta mööda. Wähised waenlase pealetungimise kaised siin ja seal löödi ilma suurema jõupingutusteta meie poolt tagasi.

Aleübiliselt seisukorda meie wäerindadel hinnates wõime teda rahuloldawats lugeda. Seisukord Wõru all, mis mõni päew tagasi ähwardas hädaohtlikuks minna, muutub loodetawasti, wagu ülewälpool juba tähendatud, lähematel päewadel jälle meie kasuks.

Lühikesed wäljawõtted teadetest enamliste sõjawäe kohta.

(Särg.)

22. Nende päewade sees suadeti Schuwalowo suwituskohast, mis Soome raudtee ääres on, üks suur-tükiväe divisjon meie wäerinnale. Üks osa punawäelastest hakkas wastu ja ei asunud wagunitesse. Et meestest jagu saada, wangištati 23 meest wastuhakajatest, kuna kõik teised mahalastmise ähwardusel wagunitesse minema sunniti.

23. Trotski andis merejõudude juhatajale 1-se järgu kaptenile Seljonõile kategoorilise käsu, et ta 1-sets maks teatawa arwu sõjalaepu lahinguwalmis seaks; waewalt wõib aga see käsk täimist leida, sest laewade wäljasõitmiseks puudub küttematerjal — ei ole kütisüsa ja naftat. Raudteede katastroofiline seisukord ei luba neid kütteaineid juure wadada. Odetatse laewasõidu algust; transpordi peale weeteedel pannakse suuri lootusi. Selleks on siis ka kõik laewadel teeniwad ametinud ja töölised mobiliseerind ja nad saamad sõjawäelasteks loetud. Neil ei ole õigust teenistusest lahutada.

24. Kroonlinna — „Totlebeni“ fordi garnisonis on rahulolematusi ette tulnud, sest punawäelaste elu läheb seal päew päewast ifka raskemaks. Punawäelased on sõja raskustest tüdinemud ja tung kogu järele hakkab nende seas ifka rohkem maad võtma. Et tõsta meeleolu, mis pealesunnitub sõja järeldusel tubliste on langemud, tegi Lenin ettekirjutuse, et rutuliselt määrused wälja töötataks, mis punawäelastele wõimaluse annaksid kewadisteks põllutöödeks koju puhkusele sõita.

25. Punawäelaste seas, kes Kerstowo külas, Jamburi kreisis asuwad, walitseb suur rahulolematust, mis oma alguse seal ettetulewatest igapäewastest mahalastmistest on saanud. Punawäelaste seas, kes teistes Jamburi kreisi külates asuwad, walitseb ka suur käärimine. Nad leiawad, et elu seal praegu walitewate tingimiste tõttu sunnitöö sarnane on. Täiendusets kaaderatsse sinna praegu punawäelasi endistest nuhilusfalkadest, kes wangilangenute jutu järele walmis on igaihe seljast kas wõi nahka maha rebima.

26. Eestiimaale siise tungides olid enamlaste wäeosad õige nobedad omale kõiksugu toiduaineid siit loetu ajama. Walga ja Wõru maatondate tagasiwõtmisega oli neilt wõimalus wõetud toiduaineid Eesti-maa pinnalt rekwireerida. Sõda peetatse praegu Lätimaa pinnal. Kuigi Läti nõukogude walitus üks osa Wenemaa nõukogude walitusest on ja nende tulewiku plaanid ühised, on siiski Läti nõukogude walitus ära keelanud igasugu toiduainete müügi Lätimaa pinnal olewatele Wene nõukogude wägedele; ka ühtegi naela leiba ei tohi Wene wägedele müüa. Selle tõttu on siis ka Lätimaa pinnal asuwate Wene wäeosade kestel suur toitluskriisis tellinud, ja nende sõjawägede meeleolu on kõige madalama kraadini langenud.

27. Eesti nõukogude walitusel ei ole ühtegi jala-tait Eesti-maa pinda, kuid siiski on see walitus olemas ja asub wõeral pinnal. Sellel walitusel on ka oma sõjawägi: 4 sunniwõisil mobiliseeritud polku, kuid meeste arm nendes polkudes ulatab ainult mõne saja peale. Loomulikult teel ei ole wõimalik polkusiid eestlastega täiendada ja seda mõeldakse nüüd kunstilisel teel teha. Selles mõttes saatis Umwelt 11. webruaril 6-ma diwiisi ülemaale (kes Jamburis asub) telegrammi, kus muu seas on lugeda järgmist: „Eesti-maa Töö-Kommuuna on mitu korda teatanud, et ükski, kes waba-tahhtlikult ennast wangi annab, maha lastud et saaks ja palub kõiki sõjawangisiid Pihlwa-se — Omsti kasarmutesse saata, kus Eesti-maa revolutsiooniline sõjatribunaal asub. Seal siis filtreeritakse wangilangenuid; töised walged lastatse maha ja teised antatse üle iseäralikku bataljoni, kus nad siis kommunistide poolt wälja haritakse.“ Niinõisi tahawad siis Eesti enam-lased Eesti Demokraatlise Wabariigi sõdurisi oma poole üle meelitada, et nende wäheste abil, kes mahalastmisset järele on jäänud, omale sõjawäge luua ja seda wägiwalda, mis suurel ja korralgedal Wenemaal walitseb, praegusel wabal Eesti-maal maksma panna.

28. Et oma jõudusi suurendada, loowad enam-lased enestele sunniwõisil ifegi mitte-wenemaalastest sõjawäe osasiid. Nii mõitleb Walga sihil meie wastu üks internatsionaal polk, kes suuremalt jaolt Sassa sõjawangidest koos seisab. Kuid ka niisugused wäeosad ei suuda neid kriitilisest seisukorrast peasta ja wäejooksitud on ka siin igapäewasets nähtusets. Nii kirjeldab üks eelpool nimetatud polgust meie poole üle tulnud soldat omas lühikeses päewaraamatus, et tema komander ja hulk mehi polgust ära on põgenemud. Põgenemise järele on 48 meest wangištatud, mitmed

nendest maha lastud ja kõigi teiste vastu kõwendatud seisuford maksma panud. Sellest hoolimata valmistavad mehed siiski põgenemise plaane. 11. aprillil tuli jälle 6 meest meie poole üle.

29. Minutene karistuseviis, mis enamlasted tunnemad — see on mahalaskmine. Selle karistuse osatiseks saavad ka need, kes teiste süütegude eest vastust andma peavad. Nii oli lugu 87-mas kütipolgus. See oli jaanuari kuu lõpul, kui osa sellest polgust, umbes üks bataljon, Narwa all enmast meie wangi andis, kuna kõik teised mehed hirmusegaduses oma seisukohtadelt ära jooksid. Rewolutsiooniline tribunaal, mis 6-ma diviisi staabi juures asub, arutas seda asja 2. weebruaril, ja sellejama diviisi päewakäsus loeme tribunaali otsust selle kohta, mis järgmiselt käib: „Kogutud materjalist selgub, et korralageduse ja arusaamatuse tõttu, mis polgus sellepärast walitses, et juhtivad jõud oma ülesande kõrgusel ei seisnud ja komisjarid oma kohut loiult lätsid, mille järeldusel siis punawäelaste poliitiline kaswatus kannatas, — põgenes 87. kütipolk walgetaartlaste eest paanilises hirmus ja segaduses oma seisukohtadelt. Punase sõjawäe ridades ei ole kohta promokaatoritele ja kõrtsjugaistele korralageduse sünnitajatele ja sellepärast tarwitatakse allpool nimetatud isikute kohta kõrgemat trahwi, see on — mahalaskmist: 1) 87. kütipolgu ülem — Maslennikow Wassili (end. ohwiser — polkownik) 2) 87. kütipolgu 8. roodu ülem — Ananin, Sergei, 3) Sellejama polgu punawälased (järgnewad 12 nime). — alla kirjutanud: „esimees Serow, asetäiwa liige Peterson, sekretär Janjon, staabi komisjar Kutow.“ —

(Järgneb).

Mängimine enamlusega.

Lehtedest käis sõnum läbi, et liitlased oleksid walmis Lenin-Trostki walitust tunnistama, kui nõuogude walitus neile Wenemaal suured majanduslised ja kaubanduslised eesõigused annaksid. Sellekohased läbirääkimised ollagi erawilisel juba käimas.

„Times'i“ poliitiline kirjasaatja Pariisis, kes rahukongressi telgitaguseid tunneb, arwab, et siin raha mõju tugewasti enamlaste kasuks kaasa töötab. Nimestatud korrespondent kirjutab: Mehed, kes enamliste walituse tunnistamise mõtet toetawad, unustawad hoopis ära, et liidu rahwad mitte sellepärast ei sõidunud, et üksikute rahameeste taskuid täina. Wiimase kuu jooksul Wenemaal tagasi jõudnud Inglise ohwiseride teadete järele, niisamuti ka Prantsuse kiirkäskjala kaudu saadud sõnumite põhjal on selge, et liitlased Wene küsimuses rutuliselt ja lõpulistult wantumata kindla seisukoha peawad wõtma. Kui kahtlemine rahukongressil edasi kestab, wõiwad liitlased oma wõiduwiljast täiesti ilma jääda.

Enamlus ei ole sotsialism, waid sotsialismi wastand. Ta ei ole ka demokraatia, waid demokraatia wastand. Ta ei ole ka seltsonna ümberlooja, waid selle häwitoja. Ta on kui algjõuliselt laiali lagunerw hankimaw kulutuli.

Mehed, kes kuude kaupa „rahmakomisjaride riigis“ elanud, sinnitawad, et ainult rutulised ja radikaalsed terwendamise abinõud wõiwad suurema osa Euroopast enamluse karku eest ja germanismi lõpulistu wõidu eest hoida. On ju teada, et enamlaste juudi soost juhid peaaesjalikult Salsamaa huwides ja Sassa

tegelaste näpunäidete järele töötawad. Praegu organiseeriwad ja juhivad enamlast suuremalt jaolt Sassa ohwiserid.

Ünna-Wenemaal on Sassa suurtükid Sassa ohwiseride poolt torida seatud ja liiduwägede ning enamlusewastase Wene woolu vastu pööratud. Põhja-Ida Wenemaal, kuhu sakslased waherahu lepingu järele enamlusewastase kantšina jäeti, walitses nende ja enamlaste wahel nüüd sõbraline waherahu. Wäikesed Leedu ja Cesti wäed on wõimetud nende vastu. Leedumaa on 47.000 Sassa sõjawäelastest okupeeritud, kes seal elawad, kuid mingisugust tegewust enamlaste vastu ei awalda. Kümnedtuhanded enamlaste wastased Leedu ja Läti wabatahtlikud ootawad piinlikult sõjariistu ja warustust liitlaste käest.

Lühitene ja järst jõupingutus liitlaste poolt maalt ja merelt, ja Petrograd oleks ühe kuu jooksul ära wõdetud. See oleks suur ja raste hoop enamlusele.

Nii „Times'i“ kirjasaatja.

Segateated.

Cesti Mutaw Kogu

awati 23. aprillil „Estonia“ kontsertsaalis. Istumisi peetatse siin niikaua, kui Toompea Loss korda on seatud.

Ünnesoowid Wägede Ülemjuhatajale.

Ülestõusmise pühade puhul on Wägede Ülemjuhataja palju ünnesoowi telegrammisid saanud. Olgu siin awaldatud mõned.

Wiru wäerinna juhatajalt kindralmajor Tonisonilt:

„Wiru wäerind terwitab malewa ülemat juhti ülestõusmise pühade puhul ja soowib ka edaspidi töös hülgawaid tagajärgi kuni demokraatlise Cesti Wabariigi iseseiswuse lõpulistu kindlustamiseni.“

2. diviisi ülemalt: „Teie raugemata tahtmisel ja kindlal käel wõidetud esimesed Ülestõusmise pühad wõbas Cestis. Nende puhul on mul au Teile õnnesoowida. Polkownik Puskar.“

3. diviisi ülemalt kindralmajor Põdderilt:

„Kolmas diviis soowib Teile õnnerikkaid Ülestõusmise pühi ja usub, et Teie juhatusel meie saame julgessi ja kindlasti wõitlema ja oma kodumaa piirid waelaste eest kaitsma.“

Peale selle on õnnesoowinud: Merejõudude ülem, Suurtükiväe ülem, Soomusrongide diviisjoni ülem, 5. Raskwere polgu ülem, 1. Tartu sõjawäe haigemaja ülemarst, Kalewlaste pealik, Soomusrong nr. 1., V. r. soomusrong nr. 2., Wiru wäerinna staabi ülem kapten Kotschil, polkownik Reimann, Kalewlaste malewa referw, Põhja korpusse ülem, 2. diviisi intendant, Raskapolkude tagawara eskadroni ülem, Narwa kommandant ja polkownik Semitan.

Esimese Cesti sõjakooli awamine

oli 22. aprillil endise raudtee tehnikakooli ruumides. Awamisest wõtsid osa peale muude külaliste ka peaminister ja sõjawägede ülemjuhataja, kes kumbki sõjakooli kaswandikudele lühilise terwitusekõne pidasid, neile truid kohusetäitmist ja üksiteisest arusaamist sõdame peale pannes.

Kaswandikka oli esialgu kawatsetud ainult 120 vastu wõtta, nüüd oli neid aga kaugelt üle pooleteise saja vastu wõetud.

Kodanikkudele!

Endistel sõjaväelastel ja ka teistel on palju Venelaste ja muu keelseid raamatuid, mida suurtükivägi nii tungivalt tarvitab, nii kui lastetabelid, suurtükkide ja nende jagude kirjeldusi ja muud. Nende puudus mõjub halvavalt baterei tulejuhtimise ja suurtükkide korrashoidmise peale. Graafikute käes ei ole nimetatud raamatutel aga ühtegi tähtsust.

Sellepärast pöörab Suurtükiväe Valitsus kodanikkude poole palvega, kõiki raamatuid, mis kuidagi moodi ühenduses on suurtükiväega, neid temale annetada ehk müüa. Selleks tuleks kõiki raamatuid Suurtükiväe Valitsusse (Tallinn, Pagari uul. 1, tuba 74) saata, ehk sealhambas üles anda, kus raamatuid saada võib, mille peale vastuvõtjad välja saadetakse.

Leping Saksamaa ja Venemaa vahel.

Daily Telegraphile teatatakse Warsjavist: Minewal nädalal kirjutati Saksa ja Venelaste valitsuste poolt lepingule alla, mille järele Saksamaa lubab Venemaa raudteed jälle korda seada ja suuremal arvul sõja asjatundjaid Venemaale saata. Venemaa selle vastu lubab Saksamaale toiduaineid anda ja liitlastega mitte rahu teha. Tarbekorral lubab Venemaa Saksamaale ka sõjalist abi.

Ungari kaitse sõja välja kuulutanud.

Bela Kun seletas Ungari nõukogu koosolekul, et Rumeenia kõige tvgevama jõuga Ungari vastu sõjakäigu algaud ja et tshehide ja lõuna-slaavlaste edasitungimist päevast päeva odada on. Koosolek kuulutas selle järele pealetungivate riikide ja liitlaste ja nende toetajate vastu kaitse sõja välja. Poolad Ungari töölistest mobiliseeritakse. Bela Kun ei marjanud mitte, et Ungari sõjaväerustust äärmiselt puudulik on.

Budapestis formeeritakse suure kiirusega sõjavägesid Rumeenia piirile saatmiseks. Budapestis ja maal tehakse laialist kihutusööd sõja kaotuse Rumeenia vastu. Tsimesed bataljonid lätsid frondile. Sõjariistade ja lastematerjali vabrikud töötavad ööd kui päevad. Haagist teatatakse: Venelased valmistavad suuremat pealetungimist Rumeenia vastu. Selle tagajärjel on Rumeenia sunnitud terwed sõjaväed piiril hoidma.

Koltshaki uued võidud.

Admiral Koltshakil on Ida väerinnal uusi võidud olnud. Enamlased on sellepärast suures ärevuses. Petrogradis, Moskvas ja 9 kubermangus on uus mobilisatsioon välja kuulutatud.

Dmskist saadud teadete järele võeti fiberlaste poolt Tshemst ja peale ägedat võitlust ka Bogulma ja Buguruslaw ära. Sarapuli juures said fiberlaste 25 tuhat sõjariistus wangi, 6 suurtükki, suur hull varustus ja muud kraami. Siberi väed tungivad terwel väerinnal võidurikkalt edasi, ilma et täitsa demoraliseeritud enamlaste vägi neile jõnaks vastu panna.

Vene väesalk jõudis Arhangelist Dmski.

Enamlased põhja frondil lüüa saanud.

Kindral Moynardi uuel pealetungimisel Väqosero piirkonnas kaotas waenlane 98 meest surrutena. Wangi longes 82 meest, nendest 20 haamatuid, suur hull varustus. Mitu saanitait haamatuid wiidi ära.

Sewastopol enamlastelt tagasi võetud.

19. apr. võitluses võisid Prantsuse väeosad Sewastopoli enamlastelt jälle ära. Waenlasel olid raskeid kaotused. Enamlaste ettepanek seitsmeks päevaks sõjariistade rahu teha on prantslaste poolt vastu võetud. Sewastopoli kohalik nõukogu on alale jäetud.

Wastutaw toimetaja: Kindralitaabi alampolkonninik Nink.
Wäljaandja: Wägede illemjuhataja staab.

Ligemal ajal ilmub Sõjaväe Topografia Jaoskonna väljaandel

Kümnewerstaline

Eestimaa kaart

leht № 1.

Kaart on neljawärwiline. Kaartil on ära tähendatud kihelkonna-, maakonna- ja keelepiirid.

Ette tellimisi

wõtab vastu

Sõjaväe Topografia Jaoskond

Tallinnas, Pagari uul. № 1.